

**Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені Анатолія Назаренка**

СХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри педагогіки і психології
дошкільної та початкової освіти від 16 червня 2026 року № 6

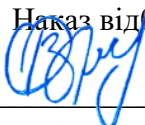
ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради
Хмельницького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти
імені Анатолія Назаренка
(Протокол засідання Вченої ради
ХОППО ім. А. Назаренка від 30 червня 2026 року № 2

Ректор Хмельницького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти
імені Анатолія Назаренка

Наказ від 01 липня 2026 № 214/но

 В.ОЧЕРЕТЯНКО

**ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ІНСТРУКТОРІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ
ОСВІТИ**

**Хмельницький
2026**

Розробник(и): Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка (**Алла Харченко**, старший викладач кафедри педагогіки та психології дошкільної і початкової освіти ХОППО ім. А. Назаренка, **Оксана Романова**, завідувач кафедри педагогіки і психології дошкільної та початкової освіти Хмельницького ОППО ім. А. Назаренка, кандидат психологічних наук)

Напрямок підвищення кваліфікації:

реалізація Державного стандарту дошкільної освіти: сучасні підходи до забезпечення цілісного та всебічного розвитку дитини, особливості впровадження інклюзивного навчання, цифрові технології

Розроблено на основі типової програми:

Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо забезпечення безперервності навчання та розвитку дітей дошкільного віку (наказ МОН від 07.06.2025 № 702)

Термін дії програми: з 01.01.2027 до 31.12.2027 року

Рецензенти:

Андрій Гулеватий, декан факультету підвищення кваліфікації педагогічних працівників Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка, кандидат психологічних наук, доцент

Оксана Кулик, методист науково-методичного центру професійного розвитку педагогічних та керівних працівників установ і закладів дошкільної та загальної середньої освіти Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма підвищення кваліфікації інструкторів з фізичної культури закладів дошкільної освіти розроблена на основі компетентнісного підходу з урахуванням принципів цілісності, системності, технологічності та варіативності, подана у взаємозв'язку цільового, змістового, технологічного та контрольного-аналітичного компонентів. Метою програми курсів підвищення кваліфікації інструкторів з фізичної культури закладів дошкільної освіти є вдосконалення освітнього рівня та професійної компетентності педагогів внаслідок поглиблення, розширення та оновлення загальнонаукових та спеціальних знань, умінь, формування фахових компетентностей на засадах Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту». Освітня програма є нормативним документом, у якому визначені профіль, перелік освітніх компонентів, кількість годин, необхідних для виконання цієї програми. Зміст Програми, зокрема цілісний і системний добір модулів і тем, ураховує особливості професійної діяльності інструкторів з фізичної культури закладу дошкільної освіти і визначається: вимогами суспільства щодо забезпечення закладів дошкільної освіти висококваліфікованими фахівцями; основними напрямками державної політики у галузі освіти; Національною рамкою кваліфікації, освітніми та професійними стандартами, вимогами щодо компетентностей інструкторів з фізкультури закладу дошкільної освіти; запитами замовників освітніх послуг. Програма передбачає оновлення знань інструкторів з фізичної культури з освітнього законодавства, набуття навичок саморегуляції, професійного саморозвитку, формування професійних вмінь щодо організації освітнього процесу, мотивації до інноваційної діяльності.

Цільова група: інструктори з фізичної культури закладів дошкільної освіти

Обсяг (тривалість): 72 години (2 тижні)

Особливості реалізації програми: програма реалізується протягом двох тижнів (10 робочих днів) за розкладом та графіком, що узгоджується із суб'єктом підвищення кваліфікації. Ґрунтується на поєднанні теоретичних занять та практико-орієнтованих форм роботи.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: очна, дистанційна, на базі замовника.

Мета підвищення кваліфікації: удосконалення професійних компетентностей інструкторів з фізичної культури закладів дошкільної освіти, необхідних для ефективної організації освітнього процесу в умовах реалізації Державного стандарту дошкільної освіти, освоєння цифрових інструментів та

сучасних підходів до забезпечення цілісного та всебічного розвитку дитини, отримання рекомендацій щодо роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, удосконалення навичок підтримки психологічного благополуччя усіх учасників освітнього процесу в умовах сьогодення

Завдання підвищення кваліфікації:

- вдосконалити вміння застосовувати знання про інноваційні технології у процесі моделювання освітнього процесу з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей вихованців; здатність фасилітувати взаємодію дітей задля соціально-емоційного розвитку та навчання; можливість урізноманітнювати взаємодію з дітьми, фокусуючись на п'яти основах СЕН;
- розвинути навички адаптації та модифікації навчальних програм, добору ефективних методів і форм для педагогів закладів дошкільної освіти;
- ознайомити з особливостями продуктивної співпраці між вихователями, батьками, адміністрацією та іншими учасниками освітнього процесу в ЗДО;
- удосконалити компетентності забезпечення умов для фізичного, емоційного, пізнавального й особистісного розвитку дитини, стимулювання її готовності до взаємодії з довкіллям;
- розвинути вміння забезпечення умов для фізичного, емоційного, пізнавального й особистісного розвитку дитини, стимулювання її готовності до взаємодії з довкіллям;
- сприяти формуванню навичок використання методів оцінювати і підтримувати якість роботи; здатність сприймати новації та генерувати нові ідеї;
- удосконалити здатність підвищення рівня ІТ-навичок та знань щодо використання ІІІ в освітньому процесі; набуття навичок використання програмного забезпечення та додатків для створення інтерактивних навчальних матеріалів.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:, організаційна (А2), предметно-методична (А4), здоров'язбережувальна (Б1), , психоемоційна (В1), педагогічне партнерство (В2), морально-етична (В3), здатність до навчання впродовж життя (Г1), інформаційно-комунікаційна (Г2).

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

Знання й розуміння:

- забезпечення безперервності навчання для дітей раннього та передшкільного віку як комплекс заходів для підтримки їхнього розвитку;
- нормативно-правового та навчально-методичного супровіду освітнього процесу в ЗДО;
- основних видів рухової активності;
- безпекового компоненту;
- обладнання спортивного залу;

- сучасних підходів до організації спортивних ігор;
- значимості спілкування та поведінки, спрямованих на створення безпечного середовища, надання емоційної підтримки, що є запорукою здорового соціально-емоційного розвитку та психологічного благополуччя дітей в умовах сьогодення;
- понять «емоційне балансування» та «підтримуюча взаємодія», удосконалення вміння усвідомлювати, регулювати та гармонійно проживати свої емоції і почуття, не пригнічуючи їх;
- про сучасні освітні технології та новітні досягнення педагогічного досвіду в дошкільній освіті;
- розуміння поняття “емоційна резильєнтність” вихователя ЗДО та розвиток вміння педагогів застосовувати механізми подолання стресу й підвищувати стійкість до нього; ознайомлення із техніками відновлення після кризової події; робота з дітьми, спрямована на зниження емоційного напруження;
-
- використання інформаційно-комунікаційних технологій;
- навчання впродовж життя;
- пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- генерувати нові ідеї (креативність);

Уміння:

- створювати безпечне інклюзивне та інноваційне освітнє середовище в закладах дошкільної освіти для забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії розвитку дитини;
- фасилітувати взаємодію дітей задля соціально-емоційного розвитку та навчання; можливість урізноманітнювати взаємодію з дітьми, фокусуючись на п'яти основах СЕН;
- посилювати участь батьків у виховному процесі через активну комунікацію та спільні проекти;
- організовувати дитяче експериментування на відповідному рівні;
- підвищувати рівень ІТ-навичок та знань щодо використання ІІІ в освітньому процесі;
- використовувати програмне забезпечення та додатки для створення інтерактивних навчальних матеріалів;
- оцінювати і підтримувати якість роботи;
- сприймати новації та генерувати нові ідеї;
- розпізнавати зовнішні ознаки погіршення самопочуття дитини та вміти надавати невідкладну домедичну допомогу;
- підтримувати власний рівень емоційного інтелекту;
- навчатися впродовж життя;
- адаптовуватися до змін та постійно вдосконалювати свої професійні навички.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- мотивація до навчання впродовж життя в професійній сфері, зокрема розвитку власної інформаційно-цифрової компетентності та сприяння розвитку її у здобувачів освіти;
- усвідомлення правових та етичних аспектів, пов'язаних з використанням цифрових технологій, важливості дотримання академічної доброчесності під час створення та поширення цифрового контенту;
- готовність до утвердження цінностей української культурної та мовної спадщини.
- відповідальне ставлення до мовної культури у професійній діяльності.
- усвідомлення власної ролі у формуванні національно-громадянської ідентичності учнів.
- усвідомлення цінності мовлення як основи навчання та оціальної взаємодії;
- готовність враховувати індивідуальні особливості кожної дитини;
- повага до гідності та прав дітей з ООП;
- відкритість до професійного розвитку та командної взаємодії;
- орієнтацію на сильні сторони та досягнення дитини.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Система оцінювання побудована на компетентнісному підході, зокрема під час практичних занять здійснюється формувальне оцінювання для відслідковування прогресу слухачів, їх здатності застосовувати здобуті знання під час виконання практичних робіт, надання зворотного зв'язку, коригування їх навчальної траєкторії. Загальний бал програми – 100. Виконані під час занять практичні роботи оцінюються максимум у 48 балів. Участь у конференції з обміну досвідом – 12 балів. Підсумкове оцінювання проводиться у формі тесту з 40 питань. Максимальна кількість балів за тест – 40. Загальний прохідний бал, необхідний для отримання документу про підвищення кваліфікації, – 60 (60 %).

Документ про підвищення кваліфікації: свідоцтво

Вартість: безоплатно відповідно до регіонального замовлення слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних, керівних працівників і працівників науково-методичних об'єднань Хмельницької області на 2027 рік

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з 3 модулів. Модуль 1 «Ціннісно-сміслові основи професійної діяльності педагога» присвячений питанням зміцнення громадянської позиції слухачів, патріотизму, цінностям, що особливо

актуально в умовах війни. А також це питання, що стосуються мовної грамотності педагогів.

Модуль 2 «Розвиток компетентностей фахового спрямування. Психологічна підтримка. Інтегративна освіта» торкається питань психосоціальної підтримки учасників освітнього процесу в умовах сьогодення, і роботи, спрямованої на формування мотиваційного потенціалу педагога. А також другий модуль висвітлює питання інтегративної освіти: комплексна педагогічна підтримка дітей з особливими освітніми потребами з різними освітніми труднощами.

Модуль 3 «Розвиток компетентностей фахового спрямування. Предметно-методичний блок» охоплює питання, які стосуються реалізації Державного стандарту дошкільної освіти, сучасних підходів до забезпечення цілісного та всебічного розвитку дитини, питання організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, використання цифрових ресурсів.

Загальний бал програми – 100. Виконані під час занять практичні роботи оцінюються максимум у 48 балів. Участь у конференції з обміну досвідом – 12 балів. Підсумкове оцінювання проводиться у формі тесту з 40 питань. Максимальна кількість балів за тест – 40. Загальний прохідний бал, необхідний для отримання документу про підвищення кваліфікації, – 60 (60%).

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Підсумкові заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. Ціннісно-сміслові основи професійної діяльності педагога					
Тема 1.1. Соціально-ментальні та лінгвістичні механізми мовного переходу з російської на українську мову в умовах російсько-української війни.	2				2
Тема 1.2. Мовна трансформація у суспільстві під час повномасштабної війни		2			2

Тема 1.3. Перші кроки до демократії: методика формування початкових уявлень про права людини, рівність та толерантність у просторі закладу дошкільної освіти		2			2
Тема 1.4. Норми нового Українського правопису в діловій документації	1	1			2
Тема 1.5. Нормативно-правові акти України щодо оцінювання рівня професійного розвитку педагогічних працівників	2				2
Тема 1.6. Мотиваційний потенціал педагога; фактори та чинники демотивації та самомотивації професійної діяльності педагогів.		2			2
Разом за модулем	5	7			12
МОДУЛЬ 2. Розвиток компетентностей фахового спрямування. Психологічна підтримка. Інклюзивна освіта					
Тема 2.1. Домедична допомога в закладі дошкільної освіти: підготовка та порядок дій.	2				2
Тема 2.2. Емоційне балансування та підтримуюча взаємодія учасників освітнього процесу в умовах війни та у післявоєнний період	2	2			4
Тема 2.3. Застосування інноваційних технологій та сучасних підходів у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами		2			2
Тема 2.4. Комплексна педагогічна підтримка дітей з особливими освітніми потребами з різними освітніми труднощами в ЗДО	2				2
Тема 2.5. Сенсорна інтеграція як основа гармонійного розвитку дітей дошкільного віку в діяльності інструктора з фізичної культури ЗДО		2			2
Разом за модулем	6	6			12

МОДУЛЬ 3. Розвиток компетентностей фахового спрямування. Предметно-методичний блок					
Тема 3.1. Цифрові інструменти та рішення в професійній діяльності педагогічних працівників закладів дошкільної освіти		2			2
Тема 3.2. Ігрові та цифрові технології в дошкільлі: проектування сучасного освітнього простору ЗДО в умовах цифровізації		2			2
Тема 3.3. Інноваційні технології: доцільність та практичне застосування у фізкультурно-оздоровчій діяльності ЗДО	2				2
Тема 3.4. Нормативно-правовий та навчально-методичний супровід освітнього процесу в ЗДО	2				2
Тема 3.5. Забезпечення реалізації завдань фізичного виховання сучасних дітей за освітнім напрямом «Особистісний»		2			2
Тема 3.6. Екологічне виховання дошкільників під час екскурсії в природу – невід’ємна частина пізнання усього природного довкілля.		2			2
Тема 3.7. Соціально-громадянський освітній напрям: особливості спілкування сучасних дітей з ровесниками та дорослими у соціумі під час воєнного стану.		2			2
Тема 3.8. Методика проведення занять з фізичної культури (типи занять, структура та зміст, способи організації дітей)		2			2
Тема 3.9. Особливості організації гурткової та студійної роботи з фізкультурно-оздоровчого напрямку	2				2
Тема 3.10. Розвиток ініціативності та креативності: ігрові технології як засіб активізації творчого потенціалу		2			2

Тема 3.11. Вивчення компетентності дитини як результату дошкільної освіти відповідно вимог оцінювально-аналітичної компетентності педагога		2			2
Тема 3.12. Розвиток рухової активності дітей: основні рухи; вправи спортивного характеру; гімнастичні вправи; рухливі ігри; спортивні ігри та ігрові вправи	2	2			4
Тема 3.13. Обладнання фізкультурної зали. Сучасні підходи до організації спортивних ігор. Безпековий компонент.		2			2
Тема 3.14. Моделювання освітнього, предметно-розвивального середовища в дитячому садку в умовах досягнення якості дошкільної освіти		2			2
Тема 3.15. Розвиток партнерства учасників освітнього процесу для підвищення якості дошкільної освіти в сучасних реаліях		2			2
Тема 3.16. Активізація рухового режиму: забезпечення гармонійного фізичного розвитку сучасних дітей у ЗДО		2			2
Педагогічна практика		4			4
Разом за модулем	8	30			38
4. Підсумкові заходи					
4.1. Формування індивідуальної траєкторії професійного розвитку педагогічного працівника		2			2
Конференція з обміну досвідом				4	4
Контроль знань (тестування, вихідне діагностування)				4	4
Разом за модулем		2			10
Усього	19	45		8	72

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1.

Ціннісно-сміслові основи професійної діяльності педагога

Тема 1.1. Соціально-ментальні та лінгвістичні механізми мовного переходу з російської на українську мову в умовах російсько-української війни.

Мовний перехід з російської на українську мову є складним процесом, що потребує зміни як комунікативних звичок, так і внутрішньої моделі мислення. Основні аспекти цього процесу можна розділити на два компоненти: соціоментальні та лінгвальні механізми.

Соціально-ментальні мають відношення до свідомості, мотивації та сприйняття мови суспільством. Процес деколонізації свідомості відбувається через усвідомлений вибір на користь української мови, неприйняття російської комунікації. Перехід є більш успішним за умови, коли українська мова сприймається не лише як засіб спілкування, а як маркер національної ідентичності та громадянської позиції. Зміна соціального оточення, де використання української є нормою, значно полегшує подолання психологічного бар'єру (страх зробити помилку).

Мовні механізми пов'язані з мовною практикою та засвоєнням норм: усвідомлене очищення мовлення від лексичних, граматичних та стилістичних кальок із російської мови; поповнення словникового запасу через вивчення фразеологізмів, синонімів та природних мовних конструкцій для уникнення суржику; постійна комунікативна практика (наприклад, перехід на українську в публічному просторі або у певних колах знайомих).

Тема 1.2. Мовна трансформація у суспільстві під час повномасштабної війни

Перебудова мовної системи громадян та переосмислення мовного вибору як елементу ідентичності в цілому демонструє рівень суспільної свідомості, які відбуваються під впливом воєнних подій. Вона охоплює як індивідуальний рівень (вибір мови спілкування, зміна мовних звичок), так і суспільний (зміни в освіті, медіа, офіційному та публічному дискурсі).

В умовах сьогодення це явище є складним і багаторівневим процесом, який потребує міждисциплінарного підходу для його повного переосмислення. Мовні зміни безпосередньо залежать від суспільно-політичних подій, зокрема війни, яка виступає каталізатором мовних зрушень. Відповідно мовна поведінка все частіше ґрунтується на усвідомленому рішенні людини, а не лише на звичці чи середовищі.

Мовні зміни є швидкими, подекуди нерівномірними та залежать від контексту (регіону, віку, сфери спілкування). Мова пристосовується до нових

умов комунікації: цифрових платформ, медіапростору, військового та волонтерського дискурсів. Попри зміни, зберігається зв'язок із мовною трансформацією, нормами та історично сформованою системою мови.

Трансформація мовної системи в умовах війни є складним соціолінгвістичним процесом, який поєднує швидкі зміни мовної практики з глибинним переосмисленням ролі мови в житті суспільства.

Тема 1.3. Перші кроки до демократії: методика формування початкових уявлень про права людини, рівність та толерантність у просторі закладу дошкільної освіти

У межах теми обґрунтовано роль працівників закладу дошкільної освіти у закладанні фундаменту громадянської компетентності вихованців як основи їхньої психологічної життєстійкості (резильєнтності). На основі підходів програми «Демократична школа: освіта для демократичної стійкості» розкрито інструменти створення безпечного освітнього середовища, що базується на повазі до прав людини, рівності та активному залученні дітей до життя спільноти. Особливу увагу приділено практикам формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок емпатії, конструктивної взаємодії, розуміння спільних правил та першого досвіду прийняття рішень. Окремо висвітлено алгоритми партнерства колективу ЗДО з батьками задля моделювання демократичних цінностей у просторі родини та дитячого садка. Практичне впровадження окреслених підходів сприятиме підвищенню спроможності працівників ефективно виховувати активну, стійку особистість, здатну адаптуватися до сучасних суспільних викликів.

Тема 1.4. Норми нового Українського правопису в діловій документації

Впровадження Українського правопису (у редакції 2019 року) суттєво вплинуло на мовне оформлення офіційних документів. Зміни спрямовані на уніфікацію, усунення русизмів та повернення питомих мовних рис.

Зміна правописних норм в офіційних документах зумовлена низкою зовнішніх та внутрішньомовних факторів: Державно-правовий чинник: ухвалення Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Офіційне діловодство є обов'язковим для всіх органів влади, установ та підприємств, тому дотримання чинного правопису є правовою вимогою. Деколонізація мови (історичний чинник): очищення офіційного стилю від штучних русизмів, кальок та конструкцій, нав'язаних радянськими правописними реформами, повернення до питомих традицій української мови. Модернізація та глобалізація: поява нових реалій, посад, технологій та термінів (особливо в ІТ-сфері, міжнародному праві та бізнесі), які вимагали чітких і сучасних правил написання (наприклад, слова з топ-, веб-, назви інтернет-

платформ тощо). Соціальний запит на рівноправність: активне входження жінок у всі сфери професійного, військового та політичного життя, що зумовило потребу в офіційному регулюванні фемінітивів.

Основні завдання правопису. Уніфікація ділової мови: ліквідація хаосу в написанні термінів, іншомовних запозичень та складних слів. Забезпечення єдиного стандарту для всієї документації країни. Спрощення та логізація правил: усунення складних винятків із правил (наприклад, єдине правило написання компонента пів- з іменниками або усунення дефісів у словах з іншомовними префіксами типу екс-, віце-). Точність та однозначність: забезпечення юридичної чистоти та зрозумілості документів. У діловодстві кожна літера чи знак (наприклад, у написанні прізвищ чи назв компаній) має правове значення.

Тема 1.5. Нормативно-правові акти України щодо оцінювання рівня професійного розвитку педагогічних працівників

Зміст теми передбачає ознайомлення слухачів із законодавчими та нормативно-правовими засадами оцінювання професійного розвитку педагогічних працівників в Україні. Аналізується роль атестації та сертифікації як інструментів оцінювання професійної діяльності педагогічних працівників відповідно до чинного законодавства.

У межах теми розкривається сутність професійного стандарту як основи для визначення професійних компетентностей і кваліфікацій педагогічних працівників. Окремий акцент робиться на формуванні готовності педагогів здійснювати самоаналіз професійної діяльності відповідно до вимог професійного стандарту та сучасних освітніх викликів. Опрацювання теми сприятиме усвідомленню педагогічними працівниками нормативних орієнтирів професійного зростання, підвищенню відповідальності за власний професійний розвиток і ефективному плануванню освітньої кар'єри.

Тема 1.6. Мотиваційний потенціал педагога; фактори та чинники демотивації та самомотивації професійної діяльності педагогів

В рамках опрацювання означеної теми розглядаються сутність і структура професійної мотивації педагога, її роль у забезпеченні якості освітнього процесу та безперервного професійного розвитку. Висвітлюються сучасні підходи до розуміння внутрішніх і зовнішніх мотиваторів професійної діяльності, особливості формування мотиваційного потенціалу вихователя, його зв'язок із професійною компетентністю, педагогічною майстерністю, самореалізацією та професійним благополуччям. Аналізуються психологічні та організаційні чинники, що впливають на ефективність педагогічної праці, професійну активність і готовність до інноваційної діяльності.

Особлива увага приділяється причинам і проявам професійної демотивації, емоційного виснаження та професійного вигорання педагогів, а також способам їх профілактики. Розглядаються інструменти самомотивації,

саморегуляції, рефлексії та розвитку професійної стійкості, спрямовані на підтримку внутрішньої мотивації до навчання впродовж життя, професійного самовдосконалення та відповідального ставлення до власного професійного розвитку. Опрацювання теми сприятиме формуванню ціннісного ставлення до професійної діяльності, усвідомленню особистих ресурсів і можливостей їх ефективного використання відповідно до вимог Професійного стандарту вихователя.

МОДУЛЬ 2.

Розвиток компетентностей фахового спрямування. Психологічна підтримка. Інклюзивна освіта

Тема 2.1. Домедична допомога в закладі дошкільної освіти: підготовка та порядок дій

Забезпечення підготовки педагогів закладів дошкільної освіти до надання домедичної допомоги. Ознайомлення з принципами надання домедичної допомоги. Оновлення теоретичних знань і практичних навичок щодо своєчасної діагностики та надання домедичної допомоги при нещасних випадках та невідкладних станах.

Тема 2.2. Емоційне балансування та підтримуюча взаємодія учасників освітнього процесу в умовах війни та у післявоєнний період

Сутність поняття «емоційне балансування»; основні принципи процесу балансування; впізнавання та регулювання різних емоційних станів в умовах війни; як подолати стрес та попередити емоційне вигорання; поняття «підтримуюча взаємодія», основні принципи підтримуючої взаємодії; підтримка дітей, які пережили травмуючі події; створення безпечного освітнього середовища; розвиток навичок стресостійкості: ключові інструменти та дієві рішення.

Тема 2.3. Застосування інноваційних технологій та сучасних підходів у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами

Тема спрямована на ознайомлення педагогів із сучасними інноваційними технологіями та підходами, які забезпечують ефективну підтримку дітей з особливими освітніми потребами. Розглядаються цифрові інструменти, технології альтернативної та додаткової комунікації (АДК), візуальна підтримка, асистивні технології, елементи універсального дизайну в навчанні, диференційоване навчання, ігрові та інтерактивні методи. Особлива увага приділяється практичному використанню інновацій для підвищення доступності та якості освітнього процесу.

Тема 2.4. Комплексна педагогічна підтримка дітей з особливими освітніми потребами з різними освітніми труднощами в ЗДО

Тема розкриває сутність комплексної педагогічної підтримки дітей з особливими освітніми потребами, які мають різні освітні труднощі (фізичні, функціональні, інтелектуальні, навчальні, соціоадаптаційні) в ЗДО. Розглядаються принципи інклюзивного навчання, забезпечення універсального дизайну. Особлива увага приділяється індивідуалізації навчання та використанню практичних інструментів підтримки дітей з особливими освітніми потребами, які мають різні освітні труднощі в ЗДО.

Тема 2.5. Сенсорна інтеграція як основа гармонійного розвитку дітей дошкільного віку в діяльності інструктора з фізичної культури ЗДО

Сенсомоторний розвиток є фундаментом пізнавального, мовленнєвого, емоційного та соціального розвитку дитини. Через рух, відчуття та взаємодію з навколишнім середовищем дитина пізнає світ, формує уявлення про власне тіло, розвиває координацію, увагу, мислення та мовлення. У дітей з особливими освітніми потребами часто спостерігаються труднощі сенсорного сприйняття та моторного розвитку, що може впливати на навчання, комунікацію та повсякденну діяльність. Тому важливим є створення умов для розвитку сенсомоторних навичок у закладі освіти та сім'ї.

МОДУЛЬ 3.

Розвиток компетентностей фахового спрямування. Предметно-методичний блок

Тема 3.1. Цифрові інструменти та рішення в професійній діяльності педагогічних працівників закладів дошкільної освіти

Добір цифрових освітніх ресурсів з урахуванням мети навчання, вікових особливостей та освітніх потреб здобувачів освіти. Використання цифрових платформ як конструктора навчального контенту. Використання платформ та мобільних застосунків для розвитку дітей дошкільного віку. Принципи академічної доброчесності у використанні цифрових матеріалів.

Тема 3.2. Ігрові та цифрові технології в дошкільлі: проектування сучасного освітнього простору ЗДО в умовах цифровізації.

Трансформація освітнього простору закладу дошкільної освіти (ЗДО) відповідно до вимог Державного стандарту дошкільної освіти. Поняття "цифрова дидактика" в дошкільлі: баланс між традиційними ігровими практиками та цифровими інструментами. Огляд безпечних та віковідповідних сервісів, мультимедійних ресурсів і платформ для організації освітньої діяльності, раннього розвитку та візуалізації навчального матеріалу.

Методика інтеграції інтерактивних та ігрових технологій (квести, STREAM-освіта, нейроігри, сторітелінг) в освітній процес. Використання цифрових помічників для розробки щоденного планування, карток-схем, індивідуальних освітніх траєкторій та карток розвитку дитини. Особливості

застосування технологій для підтримки дітей з особливими освітніми потребами (ООП) в інклюзивних групах, створення адаптивного та безбар'єрного розвивального середовища.

Організація ефективної дистанційної та змішаної взаємодії ЗДО з батьками (законними представниками) вихованців за допомогою цифрових каналів комунікації. Дотримання правил безпеки в цифровому просторі (кібергігієна, медіаграмотність), збереження психічного та фізичного здоров'я дітей раннього та дошкільного віку при взаємодії з гаджетами.

Тема 3.3. Інноваційні технології: доцільність та практичне застосування у фізкультурно-оздоровчій діяльності ЗДО

Сучасні досягнення психолого-педагогічної науки та інноваційні освітні технології фізкультурно-оздоровчої діяльності. Основні показники здоров'я: фізичне, психологічне, духовне. Види здоров'язберігаючих технологій у дошкільній освіті. Технології навчання здоров'я (гігієнічне навчання, формування життєвих навичок (керування емоціями, вирішення конфліктів); профілактика травматизму, статеве виховання). Профілактично – лікувальні технології (фітотерапія, аромотерапія, електроаерозольна терапія, вітамінотерапія). Оздоровчі технології терапевтичного спрямування (арттерапія, пісочна терапія, казкотерапія, сміхотерапія, музична терапія, кольоротерапія, ігрова терапія, мудри, бестінг). Інноваційні оздоровчі технології (елементи художньої гімнастики, пальчикова гімнастика, дихальна (за Стрельніковою) та звукова гімнастика, психогімнастика, гідроаеробіка, фітболгімнастика, пальмінг, ритмічна гімнастика «Са-фі-данс», біонергопластика, ігровий стретчинг, степ-аеробіка, глайдінг). Форми та методи роботи з впровадження інноваційних технологій. Етапи підготовки педагога до впровадження інновацій.

Тема 3.4. Нормативно-правовий та навчально-методичний супровід освітнього процесу в ЗДО

Закони України «Про освіту» та «Про дошкільну освіту» (2024р.). Визначення понять: доступність дошкільної освіти, заклад дошкільної освіти (види, типи, вимоги до організації освітнього процесу): компетентність; освітня послуга; освітня програма; парціальна програма; результати навчання; територіальна доступність; якість дошкільної освіти; якість освітнього процесу. Положення про деякі типи організації освітньої діяльності закладів дошкільної освіти (постанова КМУ від 07.07.2025 №818). Методичні рекомендації щодо впровадження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» (2025р.) структура компетентностей та взаємозв'язок з трудовими функціями. Рекомендації щодо організації освітнього процесу в змішаному форматі за результатами реалізації проєкту ЮНІСЕФ «Забезпечення безперервності навчання та розвитку дітей дошкільного віку в умовах кризи в

Україні». Комплексні та парціальні програми розвитку дітей дошкільного віку: структура, завдання, особливості реалізації.

Тема 3.5. Забезпечення реалізації завдань фізичного виховання сучасних дітей за освітнім напрямом «Особистісний»

Рухова активність як головний інструмент формування здорової, впевненої, емоційно стійкої та соціалізованої особистості дитини. Забезпечення реалізації завдань фізичного виховання через вдосконалення та оволодіння диференційованими методиками для роботи з дітьми з різними рівнями фізичного розвитку. Освоєння методик навчання проектування занять, де фізичні вправи органічно поєднуються з математикою, казкотерапією, екологічним вихованням чи музикою: потреба у гнучких, ігрових та інтерактивних формах (степ-аеробіка, дитячий фітнес, нейроатлетика, квести). Рух як основа для розвитку мозку, саморегуляції, волі та емоційного інтелекту дитини. Пріоритет у внутрішній мотивації малюка до руху, а не виконанню команд педагога. Створення безбар'єрного, безпечного простору, де дитина пізнає можливості власного тіла без страху помилки чи оцінювання.

Тема 3.6. Екологічне виховання дошкільників під час екскурсії в природу – невід'ємна частина пізнання усього природного довкілля.

Сутність поняття «екологічне виховання»; гуманне ставлення до природи та навички екологічно доцільної поведінки. Екскурсія у природу як інтегративний метод та один з найефективніших засобів екологічного виховання; можливість проведення спостережень, порівнянь та елементарних дослідів; формування почуття захоплення величчю та красою природи.

Практичні заняття на свіжому повітрі, які поєднують рухову активність із пізнанням довкілля та оздоровленням. Зміцнення імунітету через загартовування повітрям і сонцем. Тривала ходьба пересіченою місцевістю. Подолання природних перешкод. Зниження рівня стресу завдяки зміні оточення.

Тема 3.7. «Соціально-громадянський» освітній напрям: особливості спілкування сучасних дітей з ровесниками та дорослими у соціумі під час воєнного стану.

Формування соціально-громадянської компетентності дитини; розвиток здатності дитини гармонійно взаємодіяти з соціумом, проявляти особистісні якості, соціальні почуття, любов до Батьківщини; усвідомлення своїх прав; обов'язки та правила поведінки в громаді.

Переорієнтація професійних навичок педагога. Педагог є транслятором знань, модератором безпечного комунікаційного простору та фасилітатором соціальної адаптації.

Тема 3.8. Методика проведення занять з фізичної культури (типи занять, структура та зміст, способи організації дітей)

Форми фізкультурно-оздоровчої роботи. Методика проведення занять з фізичної культури — це система педагогічних дій, спрямованих на гармонійний фізичний розвиток та зміцнення здоров'я. Типи сучасних занять (навчальні (освітні), тренувальні, змішані, комплексні, ігрові). Види занять (навчально-тренувальне, сюжетне, ігрове, тематичне, інтегровне, заняття похід, заняття з елементами хореографії, у-шу, хатха йоги, використанням тренажерів; домінантні та діагностичні. Типи занять (за методикою М.Єфіменка). Вимоги до організації та проведення занять.

Тема 3.9. Організація гурткової та студійної роботи з дітьми, як реалізація завдань Державного стандарту дошкільної освіти

Діяльнісний підхід як організація і управління педагогом діяльністю дитини при вирішенні ним спеціально організованих навчальних завдань різної складності і проблематики. Основні провідні види діяльності: навчально-пізнавальна, перетворювально-творча, емоційно-оцінна, комунікативна. Види гурткової та студійної роботи в дошкільному закладі. Програмно-методичне забезпечення гурткової роботи. Використання різних форм організації навчально-пізнавальної діяльності (додаткове освітнє заняття, індивідуальне заняття, гурток, студія, секція). Вимоги до організації гурткової та студійної роботи. Складові організації гурткової роботи в закладі дошкільної освіти. Ведення ділової документації.

Тема 3.10. Розвиток ініціативності та креативності: ігрові технології як засіб активізації творчого потенціалу

Сутність поняття «ініціативність та креативність»; гра як провідний вид діяльності дитини дошкільного віку; ігровий азарт; освоєння сучасних методик; моделювання ігрових ситуацій; створення нових авторських методик; динамічне, цікаве та безпечне розвивальне середовище; нестандартне мислення та експериментування; нові форми роботи та розвиток креативності; створення власних правил. Творчий підхід до організації ігор; важливість ігрової діяльності порівняно з раннім академічним навчанням. Ініціативність як здатність до самостійних дій, активна життєва позиція та готовність брати на себе відповідальність. Креативність як вміння відходити від шаблонних рішень, генерувати нові ідеї та знаходити вихід із нестандартних ситуацій. Ігрові технології як структурована система ігор та вправ, що мають конкретну навчальну й розвивальну мету. Активізація потенціалу як переведення прихованих творчих можливостей педагога та дитини в активну практичну діяльність.

Тема 3.11. Вивчення компетентності дитини як результату дошкільної освіти відповідно вимог оцінювально-аналітичної компетентності педагога

Теоретичні основи моніторингу (види, рівні, принципи, об'єкти, вибірка, програма моніторингу тощо). Еталонні операційні описи професійної діяльності інструктора з фізичної культури (вимоги, критерії, індикатори). Методи та інструменти моніторингу. Компоненти системи оздоровчої роботи та методи аналізу й інтерпретації результатів моніторингу. Вивчення компетентності дитини за вимогами Державного стандарту дошкільної освіти (форми роботи, методи діагностики, ведення картки індивідуального розвитку дитини). Вивчення моторної та загальної щільності заняття.

Тема 3.12. Розвиток рухової активності дітей: основні рухи; вправи спортивного характеру; гімнастичні вправи; рухливі ігри; спортивні ігри та ігрові вправи

Комплексний процес формування життєво необхідних рухових навичок (ходьба, біг, стрибки) та фізичних якостей (спритність, витривалість, сила). Ознайомлення з програмами з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку. Завдання, концептуальні засади і основні методи фізичного виховання. Організація загального рухового режиму. Основні рухи: складові, призначення, організація. Вправи спортивного характеру, гімнастичні вправи, рухливі ігри, спортивні ігри та ігрові вправи: особливості організації. Вимоги до створення безпечного освітнього середовища під час організації рухової активності. Контроль за розвитком рухів у дітей та організацією рухового режиму. Матеріально-технічне забезпечення та створення безпечних умов для проведення фізкультурно-оздоровчої роботи.

Тема 3.13. Обладнання фізкультурної зали. Сучасні підходи до організації спортивних ігор. Безпековий компонент

Нормативно-правові акти та державні документи з експлуатації спортивних споруд, інженерного та спортивного обладнання, інвентарю. Створення умов для фізичного виховання дітей у дошкільному закладі. Керівництво, сценарій, розподіл обов'язків при організації спортивно-масових заходів. Вимоги та правила до використання обладнання фізкультурної зали. Санітарно-гігієнічні вимоги до фізкультурної зали. Обладнання фізкультурного залу. Обладнання фізкультурного майданчика. Лікарсько-педагогічний контроль за фізичним вихованням. Поняття, мета та основні завдання медико – педагогічного контролю в дошкільному закладі. Визначення ефективності заняття, його загальної та моторної щільності. Особливості проведення МПК у групах компенсуючого типу. Попередження травматизму.

Тема 3.14. Моделювання освітнього, предметно-розвивального середовища в дитячому садку в умовах досягнення якості дошкільної освіти

Визначення понять «освітнє середовище», «предметно-розвивальне середовище». Складові освітнього простору в дошкільному закладі (предметний, природний, соціальний, простір власного «Я»). Основні принципи моделювання: безпека і доступність, розвивальна спрямованість, врахування віку дітей, функціональність, активність, варіативність та динамічність, емоційний комфорт. Характеристика та організація осередків для всебічного розвитку дошкільників (осередок сюжетно-рольової гри, осередок творчості, науково-дослідницький, природничий, літературний тощо). Вимоги до організації осередків та надання кожній дитині можливості користування наповненням осередку.

Тема 3.15. Розвиток партнерства учасників освітнього процесу для підвищення якості дошкільної освіти в сучасних реаліях

Розвиток рівноправного партнерства; взаємодія між педагогами, батьками та дітьми як рівноправними учасниками освітнього процесу. Спільна відповідальність: розподіл обов'язків за виховання та ментальне здоров'я малюків. Єдність вимог та узгодження виховних підходів удома та в дитячому садку. Перетворення ЗДО на простір, де батьки є активними партнерами, друзями та однодумцями. Збільшення частки онлайн-спілкування та змішаних форм роботи через безпекові обмеження родин. Оновлений Державний стандарт дошкільної освіти вимагає формування компетентностей дитини через активну співпрацю з родиною. Вміння вирішувати конфлікти з батьками техніками кризового консультування та першої психологічної допомоги. Потреба та необхідність навчання створювати якісний цифровий контент для батьків (інтерактивні платформи, закриті групи, відеопоради, проведення тренінгів, вебінарів, кейс-методів та супервізій). Популяризація неформальної та інформальної освіти (воркшопи, педагогічні інтерни).

Тема 3.16. Активізація рухового режиму: забезпечення гармонійного фізичного розвитку сучасних дітей у ЗДО

Активізація рухового режиму — це комплексний процес, що передбачає гармонійне поєднання фізкультурних занять, оздоровчих заходів у режимі дня (гімнастика, фізкультхвилинки), активного відпочинку та самостійної рухової діяльності. Він є запорукою повноцінного фізичного, психоемоційного та інтелектуального розвитку сучасних дітей дошкільного віку. Щоденний обсяг рухової активності. Базові форми фізкультурно-оздоровчої роботи. Самостійна рухова діяльність та ігри.

4. Орієнтовний перелік практичних завдань

Завдання. «Інтерактивні вправи – це легко!».

Результат. Слухачам пропонується створити інтерактивну вправу для дітей старшого дошкільного віку на платформі Interacty або Make It.

Завдання. Вправа «Дошкілля в стилі Canva».

Результат. Учасникам пропонується створити комплект матеріалів (дидактичну картку, аркуш завдань, інформаційний плакат/інфографіку) на платформі Canva.

Завдання. Моделювання занять із використанням інноваційних педагогічних технологій. Ознайомлення з моделями занять: **тренувальне, сюжетне, ігрове, тематичне, інтегровне**

Результат. Захист розробки занять (за вибором слухача) та його оцінювання колегами.

Завдання. Особливості планування роботи інструктора з фізичної культури (тематичне планування, перспективне, розробка проекту, планування спортивних розваг, рухливих ігор, свята та екскурсії)

Результат. Обмін досвідом роботи з використанням різних видів планування. плану роботи.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про дошкільну освіту». № 3788-1X від 6.06.2024р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>

2. Закон України «Про соціальні послуги». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>

3. Про затвердження Державного стандарту дошкільної освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2025 №1557. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1557-2025-%D0%BF#Text>

4. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання про типи організації освітньої діяльності закладів дошкільної освіти» від 07.07.2025 № 818.

5. «Про затвердження Положення про дистанційну форму здобуття дошкільної освіти» від 26.06.2025 № 926, зареєстрований в Мін'юсті 27.06.2025 за № 996/44402

6. Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 04.03.2025 № 407).

7. Лист МОН від 08.06.2022 №.1196-22 «Про методичні рекомендації щодо визначення освітніх труднощів та рівнів підтримки у дітей раннього та дошкільного віку». URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/doshkilna/2022/06/23/List.MON-4.1196-22-08.6.2022.pdf>

8. Лист МОН від 04.09.2024 р. № 6/688-24 «Методичні рекомендації щодо запровадження безбар'єрності освітніх послуг у закладах дошкільної освіти». URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/uploads/public/66d/850/0f5/66d8500f5d232894940546.pdf>

Основна література

1. Байєр О. О. Оцінюємо соціально-громадянську компетентність дошкільників /О. О. Байєр // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2022. – No 11. – С. 4–13.
2. Беленька Г. В. Якість дошкільної освіти в Україні та країнах ЄС: параметри виміру та методичний супровід [Електронний ресурс] / Г. В. Беленька, О. М. Коваленко, Т. Ю. Шинкар. – Режим доступу : Покликання на ресурс (дата звернення: 08.05.2025).
3. Бибик Д. Д. Педагогіка партнерства: виховуємо лідерів / Д. Д. Бибик // Дошкільна освіта в контексті ідей Нової української школи : зб. наук. пр. / за заг. ред. Г. В. Беленької, В. І. Бондар, І. М. Шоробури. – Хмельницький : ФОП Мельник А. А., 2020. – С. 24–31.
5. Богуш А. М. Методична спрямованість педагогічної спадщини Василя Сухомлинського: методична абетка вчителя. Збірник наукових праць РДГУ. 2019. Вип.10. С. 27-33.
6. Волинець Ю. О. Інноваційні технології навчання в державних закладах дошкільної освіти: теоретичний аспект [Електронний ресурс] / Ю. О. Волинець, Д. О. Дорохова. – Режим доступу : Покликання на ресурс (дата звернення: 08.05.2025).
7. Гавриш Н. В. Виховуємо і розвиваємо дитину раннього віку : навч.-метод. посіб. / Н. В. Гавриш, С. А. Васильєва, В. В. Рагозіна ; за заг. ред. Н. В. Гавриш. – Кропивницький : Імекс-ЛДТ, 2021. – 158 с.
8. Гавриш Н. В. Виховуємо патріотів змалечку / Н. В. Гавриш // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2022. – No 5/6. – С. 4–9.
9. Гавриш Н. В. Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку : парціальна програма для дітей дошкільного віку / Н. В. Гавриш, О. І. Пометун. – Київ : ІП НАПН України, 2019. – 24 с.
10. Гавриш Н. В. Сталий розвиток: стосується кожного / Н. В. Гавриш, О. І. Пометун // Дошкільне виховання. – 2018. – No 3. – С. 2–6.
11. Гладирь І. П'ять вправ, щоб стати Демосфеном. Як гарно розмовляти українською мовою [Електронний ресурс] (дата публікації: 16.09.2022) / І. Гладирь // YouTube. – Електронні відео дан. – Режим доступу : Покликання на ресурс (дата звернення: 13.05.2025).
12. Грядуща Н. В. Використання цифрових технологій під час управління закладом дошкільної освіти / Н. В. Грядуща, М. П. Шевченко // Інноваційна педагогіка. – 2020. – Вип. 21. – Т. 3. – С. 164–168.
13. О. Г. Косенчук, І. М. Новик, О. А. Венгловська, Л. В. Куземко. – Харків : Ранок, 2021. – 240 с.
14. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях : навч. посіб. / А. М. Гризовський, П. Б. Волянський, С. І. Кашченко. – Київ : Скіф, 2023. – 216 с.
15. Домедична допомога на місці події : практ. посіб. / П. Б. Волянський, А. М. Гризовський, С. О. Гур'єв [та ін.] ; за заг. ред. д. н. держ. упр., проф. П. Б. Волянського та д. мед. н., проф. С. О. Гур'єва. – Херсон : Гельветика, 2020. – 224 с.

16. Домедична допомога при ранах і кровотечах : метод. реком. – Київ : Національний університет охорони здоров'я України, 2021. – 80 с.
17. Доценко С. О. Цифрові технології в дошкільній освіті : метод. рек. для здобувачів другого рівня вищ. освіти ф-ту дошк. освіти. / С. О. Доценко, О. У. Холтобіна ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди – Харків, 2022. – 152 с.
18. Дуткевич Т. В. Дошкільна психологія : навч. посібник. / Т. В. Дуткевич. – Київ : Центр навчальної літератури, 2020. – 392 с.
19. Замелюк М. І. Ігровий простір дитини дошкільного віку: місце і роль дорослого / М. І. Замелюк // Академічні студії. Серія: Педагогіка : зб. наук. пр. – 2021. – Вип. 2. – С. 42–46.
20. Замелюк М. І. Роль дорослого в розгортанні вільної дитячої гри / М. І. Замелюк. // Палітра педагога. – 2021. – No 5–6. – С. 3–6.
21. Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат : матеріали I Всеукр. міждисциплінарної наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 08 квітня 2021 р.) / упор. З. І. Удич. – Тернопіль : ТНПУ, 2021. – 225 с.
22. Інтеграція як освітня стратегія модернізації дошкільної освіти [Електронний ресурс] : зб. наук. пр. [редкол. : В. І. Очеретянко (гол.) та ін.] – Хмельницький : ХОППО, 2019. – 550 с. – Режим доступу : Покликання на ресурс (дата звернення: 09.05.2025).

Додаткова література

1. Євдокимова Н.О., Чеканова О.С. Особливості ігрової діяльності дітей з аутизмом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apppsychology.org.ua/data/jrn/v10/i34/13.pdf>
2. Матеріали круглого столу «На шляху до якісного дошкільця»: упоряд. О.Г.Косенчук, Л.В.Куземко, О.А. Венгловська, І.М.Новик: УІРО, 2021. 35 с. URL: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/kruglij-stil_na-shlyahu-doyakisnogo-doshkillya.pdf
3. Навчально-методичний посібник «Організаційно-методичний супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах ДНЗ» / Компанець Н.М., Луценко І.В., Коваль Л.В. - К.: Видавнича група «Атопол», 2018. - 100 с.
4. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / Порошенко М.А. та ін. - К.: 2018. - 252 с.
5. Пасічник В.М., Пітин М.П., Згоба В.Л. Сучасні технології з елементами видів спорту у фізичному вихованні дітей дошкільного віку. *Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова*. Вип. 10 (80). 2017. С.88 – 93. URL: [irbis-nbuv.gov.ua> cgi-bin> irbis_nbuv > cgiirbis_64](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64)
6. Протидія булінгу в закладі освіти: системний підхід. Методичний посібник. / Андрєєнкова В.Л., Мельничук В.О., Калашник О.А. – К.: ТОВ «Агентство «Україна», 2019. – 132 с.
7. Цифровізація освітнього процесу в закладі дошкільної освіти (електронне видання) / І.В. Колеснікова, О.А. Орлова / ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІКА / Випуск 50. Том 2. 2022. URI:

8. Матеріали он-лайн марафону «Як у закладі дошкільної освіти розбудувати внутрішню систему забезпечення якості освіти». URL: <https://sqe.gov.ua/yak-u-zakladi-doshkilnoi-osviti-rozbud/>
9. Матеріали круглого столу «На шляху до якісного дошкільця»: упоряд. О.Г.Косенчук, Л.В.Куземко, О.А. Венгловська, І.М.Новик: УІРО, 2021. 35 с. URL: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/kruglij-stil_na-shlyahu-do-yakisnogo-doshkilliya.pdf
10. Пасічник В.М., Пітин М.П., Згоба В.Л. Сучасні технології з елементами видів спорту у фізичному вихованні дітей дошкільного віку. *Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова*. Вип. 10 (80). 2017. С.88 – 93. URL: [irbis-nbuv.gov.ua> cgi-bin> irbis_nbuv > cgiirbis_64](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64)
11. Піроженко Т.О. Відповідальність дорослого перед дитячою грою: стратегічний орієнтир. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. №2. С. 5 – 10.
12. Рекомендації щодо забезпечення якості дошкільної освіти України в умовах карантину/ авт. кол. Косенчук О., Новик І., Венгловська О.: УІРО, 2021. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/doshkilnaosvita.pdf>
13. Шалда Н. Організація освітнього процесу в дистанційному форматі «Планування освітньої діяльності. Синхронний формат: онлайн-заняття та онлайн-зустрічі. Асинхронний формат: використання наявних інтернет-ресурсів та авторських розробок. Взаємодія з батьками вихованців» “Дошкільне виховання” № 2, 2023 <https://jmil.com.ua/dv/2023-2>